

ÖZET

SİYAH-ALACA BUZAĞILARDA FARKLI SÜTTEN KESME YAŞININ BÜYÜME PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİLERİ

Zeynep DOĞAN

Yüksek Lisans Tezi, Zootečni Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Atakan KOÇ

2014, 52 sayfa

Bu çalışmada Siyah-Alaca buzağılarda erken süttten kesim yaşının büyüme performansı üzerine etkileri incelenmiştir. Araştırmada toplam 36 baş buzağı kullanılmıştır. Kışın ve ilkbaharda doğan buzağılarda iki dönemde yürütülen bu çalışmada buzağılar Bireysel, Grup ve Bireysel+Grup olmak üzere 3 ayrı barındırma sisteminde barındırılmıştır. Buzağılara 5 ve 8 haftalık yaşlarda süttten kesme programı uygulanmıştır. İneklerin kuruda kalma süresinin yanında doğum sonrası ürettikleri ağız sütü kalitesi kolostrometre yardımıyla belirlenmiştir. Bunlara ilave olarak doğuma ve doğum sonrası dönemdeki inek ve buzağıya ilişkin bazı davranışlar da belirlenmiştir. Buzağuların doğum ve süttten kesime kadar haftalık canlı ağırlıkları ve vücut ölçüleri alınmıştır. Süttten kesimden sonra ise altıncı aylık yaşa kadar ayda bir kez canlı ağırlıkları ve vücut ölçüleri alınmıştır. İneklerden elde edilen ağız sütü kalitesi, doğum sonrasında buzağının ayağa kalkma süresi, buzağının anasından ayrılma süresi ve ineğin sonunu atma süresi ortalaması sırasıyla 95.44 ± 3.74 g/l, 101.3 ± 10.30 dak, 170.56 ± 8.57 dak ve 345.3 ± 75.60 dak bulunmuştur. Kışın ve ilkbaharda doğan buzağuların doğum ağırlıkları sırasıyla 43.99 ± 0.89 kg ve 40.90 ± 0.91 kg iken, 6. ay canlı ağırlıkları aynı sırayla 99.83 ± 2.07 kg ve 115.76 ± 1.90 kg bulunmuş, ilkbaharda doğan buzağular kışın doğanlara göre 19.1 kg daha fazla ($P<0.05$) ağırlık artışı sağlamışlardır. Buzağı doğum ağırlıkları süttten kesim grubuna göre 5. ve 8. haftalarda sırasıyla 43.14 ± 0.90 kg ve 41.75 ± 0.91 kg iken ($P>0.05$), 6. ay canlı ağırlıkları aynı sırayla 108.99 ± 2.14 kg ve 106.60 ± 1.89 kg'dır ($P>0.05$). Bireysel, Grup ve Bireysel+Grup bölmelerinde barındırılan buzağuların 6. aydaki canlı ağırlıkları aynı sırayla 105.77 ± 2.35 kg, 107.94 ± 2.56 kg ve 109.69 ± 2.52 kg olarak bulunmuştur ($P>0.05$). Sonuç olarak, ineklerin ürettiği ağız sütü kalitesinin önemli

değişiklik gösterdiği ve buzağları erken süttten kesmenin daha sonraki dönemde performanslarında önemli bir sakınca yaratmayacağı belirlenmiştir. Buzağların bireysel bölme yerine bireysel+grup bölmesinde barındırılması ise hayvan gönenci açısından önemli katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Erken süttten kesme, ağız süttü kalitesi, barındırma, doğum ağırlığı, ağırlık artışı, vücut ölçüleri.